

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิด และ อัตราการให้ปุ๋ยในการปลูกสตรอเบอร์รี่พันธุ์ต่าง ๆ ที่ให้ผลผลิตและคุณภาพสูงสุด ผลของวิธีการชักนำตาดอกที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพของสตรอเบอร์รี่ การวิเคราะห์ดินทุ่น และ กำไรจากระบบการปลูกสตรอเบอร์รี่ที่เหมาะสมในอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย โดย กำหนดระดับของอัตราปุ๋ย 14-7-32 (N-P-K) เป็น 3 ระดับ คือ 0.05, 0.10 และ 0.15 กรัม/ต้น และ ปุ๋ยสูตร 10-6-22 เป็นชุดควบคุม อัตรา 0.075 กรัม/ต้น การให้ปุ๋ยระบบ fertigation สตรอเบอร์รี่ที่ใช้ในการศึกษา 4 พันธุ์ คือ พันธุ์พระราชทาน 50(B5) พันธุ์พระราชทาน 70(Toyonoka) พันธุ์ลูกผสม BQ และ พันธุ์ลูกผสม QN พารามิเตอร์ในการวัดได้แก่การเจริญเติบโต ธาตุอาหารในใบสตรอเบอร์รี่ และ คุณภาพผลผลิตในด้าน ผลผลิต ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ความแน่นเนื้อและการเกิดโรค จากการแปรเปลี่ยนอัตราให้ปุ๋ย และ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ออกแบบการทดลองด้วยวิธี 4x4 แฟคทอเรียล เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติ พบว่า ชนิดและอัตราปุ๋ยที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตของสตรอเบอร์รี่ที่ให้ผลผลิตและคุณภาพ ผลผลิตในด้านต่าง ๆ สูงสุด คือ ปุ๋ยสูตร 14-7-32 อัตรา 0.05 กรัม/ต้น จากการวิเคราะห์ธาตุอาหารใบสตรอเบอร์รี่ในช่วงเวลาต่าง ๆ เพื่อหาสูตรและอัตราปุ๋ยที่เหมาะสมกับช่วงการเจริญเติบโตระยะต่าง ๆ พบว่า ในเดือนที่ 5 ของการปลูกสตรอเบอร์รี่เป็นต้นไป (เดือนกุมภาพันธ์) ปริมาณธาตุอาหาร ฟอสฟอรัส และ โปแตสเซียม ในใบลดลงมาก ดังนั้นหลังจากเริ่มปลูกสตรอเบอร์รี่ในเดือนตุลาคม เมื่อถึงเดือนธันวาคม ควรใช้ปุ๋ยสูตร 14-7-32 อัตรา 0.05 กรัม/ต้น เดือนมกราคม ควรใช้ปุ๋ยสูตร 14-7-32 อัตรา 0.05 กรัม/ต้น ส่วนเดือนกุมภาพันธ์และเดือนมีนาคมควรเปลี่ยนอัตราส่วนของปุ๋ยเป็น 0:0:1 หรือ 0:1:2 สำหรับผลของวิธีการชักนำตาดอกในสตรอเบอร์รี่ พบว่า ต้นไหลที่ผ่านการชักนำตาดอกมาจากสถานีวิจัยเพชรบูรณ์ โดยวิธี การกระตุ้นตาดอกแบบวันสั้น เวลา 16.00 น. ถึง 8.00 น. และแบบปกติ (C) ที่ไหลสตรอเบอร์รี่ปลูกแบบตามธรรมชาติ ที่ได้รับแสงตามปกติ นำมาปลูกที่ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย จากนั้นมีการวัดการเจริญเติบโต ผลผลิตและคุณภาพของผลผลิต ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ และ ความแน่นเนื้อไม่แตกต่างกัน สำหรับสตรอเบอร์รี่ที่ผ่านการชักนำตาดอกที่หมู่บ้านห้วยน้ำฝัก อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย โดยวิธีการกระตุ้นตาดอกแบบ SD และแบบ C คือการปลูกต้นไหลสตรอเบอร์รี่ลงดิน และ ปล่อยให้เจริญตามธรรมชาติ พบว่า พันธุ์พระราชทาน 70 ที่ผ่านการชักนำตาดอกในแบบ C มีการเจริญเติบโตและ คุณภาพของสตรอเบอร์รี่สูงกว่า พันธุ์พระราชทาน 50 แต่จำนวนผลผลิตของพันธุ์พระราชทาน 70 ที่ผ่านการชักนำตาดอกในแบบ SD มีผลผลิตสูงที่สุด จากการวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐศาสตร์ พบว่าการปลูกสตรอเบอร์รี่ภายใต้ระบบที่ได้จากการศึกษามีต้นทุน รายได้ และ กำไรสุทธิประมาณ 21,900 , 23,450.25 บาท และ 1,550.25 บาท/ครอบครัว/ฤดูตามลำดับ

The aim of this study was to investigate the effect of fertilizer, fertigation rate and flower bud induction techniques on the growth of strawberry runners, productivity and quality produced in the Nahaew District, Loei Province. In addition, capital investment and income for strawberry plantation were analyzed. Four strawberry cultivars, B5, Toyonoka, hybrid line BQ and QN were used in this study. Fertilizer (14-7-32) was applied at the rate of 0.05, 0.10 and 0.15 g/plant whereas fertilizer (10-6-22) was applied at 0.075 g/plant for comparison. Monitored parameters were as follows: growth, number of fruits, total soluble solid (TSS), firmness and disease incidence. Experiments were arranged in a 4x4 factorial design and the data was analysed using SAS software. The results showed that the maximum productivity and the maximum quality of strawberries in terms of TSS, firmness and disease incident were obtained under the fertigation rate (14-7-32) of 0.05 g/plant. An analysis of chemical elements in strawberry leaves showed that phosphorus (P) and potassium (K) concentrations dramatically decreased after 5 months of plantation, indicating the use of an inappropriate fertilizer and fertigation rate for strawberry plantation. Therefore the suitable fertigation program in this area should be as follows: applying 14-7-32 at 0.05 g/plant in December and January, followed by either 0:0:1 or 0:1:2 at 0.05 g/plant in February and March. For the study of flower bud induction techniques, a short day method was used with this technique, the runner plants provided from both the Phetchaboon Research station and the Huag Nam Pak village were planted in the polyethylene bags containing soil and put in the green house shaded by black plastic from 4 PM. to 8 AM. For the control, the runners obtained from the Phetchaboon Research station and the Huag Nam Pak village, Nahaew District, Loei Province, were grown in the bag containing soil and in the field, respectively, under natural conditions. For the flower bud induced runner from the Phetchaboon Research station, quality of all strawberry varieties treated by the short day method were not significantly different from the controls one ($p \geq 0.05$). However, their growth and quality of the Toyonoga cultivar, where their flower buds were induced at Nahaew District, Loei Province, were significantly higher than those of the B5 cultivar. The highest productivity was obtained from the Toyonoka cultivar treated with the short day method. From the analysis of the economic costs, it was found that the production cost, income and benefit from strawberry plantation obtained in 2002/2003 were 21,900, 23,450 and 1,550 baht / family / season, respectively.